

Aanleiding

De stichting Kasteel van Wouw en de gemeente Roosendaal proberen reeds enkele jaren gezamenlijk het archeologisch rijksmonument van Kasteel van Wouw ook bovengronds zichtbaar te maken. De gemeente is trekker om dit project te realiseren omdat de stichting Kasteel van Wouw te klein is om dit te organiseren en bovendien geen subsidies kan binnenhalen. Het Waterschap stelt kennis beschikbaar en financiert een deel van het project welke een relatie heeft met de taken van het waterschap. De provincie is betrokken als subsidieverstrekker.

Eerder is voor dit project € 200.000,- voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld om een en ander te kunnen voorbereiden. In 2018 heeft de gemeente Roosendaal in samenwerking met de stichting Kasteel van Wouw en het Waterschap Brabantse Delta bij de provincie een subsidieaanvraag ingediend voor het herstel van het Kasteel van Wouw waarbij de oorspronkelijke gracht van het kasteel onder andere gaat dienen als waterinfiltratie om verdroging tegen te gaan.

Deze subsidie van € 291.584 is toegekend en het project dient eind 2021 gereed te zijn. De afgelopen periode van 2018 tot heden is overleg gevoerd met omliggende grondeigenaren om noodzakelijke percelen aan te kopen. Ook is het plan uitgewerkt in een definitief ontwerp met een begroting. Het college heeft ingestemd met het definitief ontwerp en het starten van de noodzakelijke procedures om in 2021 tot uitvoering te komen. Aan uw raad wordt gevraagd in te stemmen met de projectkosten, en het benodigde aanvullende krediet voor aankoop benodigde gronden en uitvoering beschikbaar te stellen.

Beoogd effect

Door het herstel van Kasteel van Wouw worden meerdere effecten gerealiseerd:

- vasthouden van water daarmee verdrogingbestrijding in het landelijk gebied,
- bevorderen van de kweldruk op de Naad van Brabant
- vermindering van de afwenteling op het gebied van de Cruislandse Kreken,
- robuuster maken van de waterloop en het ecosysteem van de Smalle Beek,
- versterking van het Brabantse Natuur Netwerk,
- verruiming van de recreatieve mogelijkheden rondom Wouw,
- educatieve projecten en excursies over waterconserving (en cultuurhistorie),
- verbetering van de agrarische bedrijfsvoering in het gebied,
- verbetering van de leefbaarheid van het landelijk gebied,
- versterken van de community-building rondom het cultuurhistorisch erfgoed
- zichtbaar en beleefbaar maken van het cultuurhistorisch erfgoed Kasteel van Wouw.

Argumenten

1.1. Het voorstel past in het door het college ingezette beleid

In het bestuursakkoord 2018-2022 wordt klimaatadaptatie, een aantrekkelijke woonomgeving, citymarketing, samenwerking met andere partners als belangrijke speerpunten genoemd.

Dit project realiseert klimaatadaptatie in de vorm van water vasthouden en infiltreren, extra natuur en uitbreiding van een ecologische verbindingzone bij de Smalle Beek.

Door het project van het Kasteel van Wouw worden de aarden verdedigingswallen, gracht en funderingsresten wederom zichtbaar gemaakt. Het kasteel gaat dan ook deel uitmaken van de Zuiderwaterlinie en zal zo bijdragen aan de toeristische mogelijkheden rondom Wouw. Het Kasteel is al jaren een aantrekkelijke bestemming voor wandelaars vanuit de kern Wouw en het project zal nog meer bijdragen tot een aantrekkelijke woonomgeving.

Het project is een voorbeeld van samenwerking tussen provincie, waterschap, gemeente, rijksdienst cultureel erfgoed en niet in de laatste plaats de Stichting Kasteel van Wouw, die met haar inspanningen mogelijk heeft gemaakt dat de rijksdienst nu instemt met het herstel van het kasteel op de wijze zoals nu uitgewerkt in het definitief ontwerp.

1.2 Het ontwerp is uitgewerkt tot definitief ontwerp en is akkoord bevonden door de betrokken partijen en de noodzakelijke procedures voor waterschap en Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE) kunnen nu worden opgestart.

Zoals gemeld zal het kasteel deel uit gaan maken van de waterstaatswerken van Waterschap Brabantse Delta. Ook dient de Rijksdienst in te stemmen met de aanpassingen op het terrein wat een archeologisch beschermd monument betreft. Hiervoor dienen procedures doorlopen te worden door middel van een projectplan waarin het plan is uitgewerkt en beschreven. Hiervoor is met de partijen een definitief ontwerp uitgewerkt wat nu ingediend kan worden. De Stichting Kasteel van Wouw heeft ingestemd met deze uitwerking. Indien uw college instemt kunnen de procedures worden opgestart. Dit is ook nodig om eind 2021 gereed te zijn met de uitvoering.

1.3 Met de grondeigenaren is overeenstemming bereikt.

Hoewel de gemeente grotendeels eigenaar is van de gronden waarop zich de resten van het kasteel bevinden, zijn enkele belangrijke onderdelen in eigendom van omliggende agrariërs. Het gaat dan bijvoorbeeld om de hoofdpoort van het voormalige kasteel en de gracht. Voor het volledig herstel van de voormalige kasteelvijver wordt voorts ook aanvullend grond aangekocht. Hiermee ontstaat rondom het kasteel een echte gebiedsontwikkeling met onder andere een belangrijke ecologische verbindingzone, die een bijdrage levert aan het Brabants Natuur Netwerk. Met de grondeigenaren zijn de overeenkomsten uitgewerkt en deze zijn reeds door hen en het college ondertekend onder voorbehoud kredietstelling raad.

1.4 De totale begroting bedraagt € 1.324.688,-. Door bijdragen/subsidies derden en een grondruiling met een aangrenzende agrariër hoeft gemeente echter maar € 128.640,- aan eigen aanvullende middelen in te zetten.

Ondanks de totale projectinvestering van circa € 1.324.688,- zijn voor de gemeente maar € 128.640,- aan aanvullende middelen nodig. Dit is dus maar 10% van de noodzakelijke financiering. Deze middelen komen bovendien uit reeds geoordeelde en beschikbare middelen van het groenfonds voor natuurontwikkeling in de gemeente. Op deze wijze kan gemeente met zeer beperkte eigen middelen zeer veel positieve effecten genereren op het gebied van klimaatadaptatie, aantrekkelijke woonomgeving en citymarketing. Verder wordt verwezen naar de financiële paragraaf.

1.5 Het project is reeds aangemerkt als groenproject en kan dus gefinancierd worden uit het groenfonds.

Zoals zichtbaar in de bijlagen van het bijgevoegde definitief ontwerp Kasteel van Wouw en aangegeven bij de beoogde effecten is het project kasteel van Wouw behalve een cultuur en waterschapswerk ook voor een groot deel een landschap en/of natuurontwikkeling. Daarom kan het restant van de financiering vanuit het groenfonds gebeuren.

Kanttekeningen

1.1 Ambitieuze planning

Knelpunt is wel dat de procedures nog doorlopen moeten worden en dat de planning krap is tot aan realisatie eind 2021. Daarom is het college gevraagd in te stemmen met het definitief ontwerp en het opstarten van de procedures alvorens de raad heeft ingestemd met de begrotingswijziging. Indien uw raad niet instemt ontstaan hierdoor geen rechten of plichten. In de koopovereenkomsten is het voorbehoud van instemming door de raad opgenomen. Ook worden niet meer investeringen gedaan dan het reeds door college toegekende voorbereidingskrediet van € 200.000,- tot aan goedkeuring raad.

Financiën

De totale projectkosten bedragen € 1.324.688 (zie bijlage)

Als dekking hiervoor kunnen de te ontvangen subsidies, de bijdragen van het waterschap en de opbrengsten uit grondverkoop/-ruiling worden ingezet. Het gaat hierbij om totaal € 1.196.048

Hiermee resteert een netto-investering van € 128.640.

Bij een lineaire afschrijvingstermijn van 25 jaar en een rente van 1,5% betekent dit een kapitaallast van € 6.110 voor 2020 (vanwege ½ jaar rente) en van structureel € 6.997 voor 2021 (daarna aflopend)

Doordat er voor € 128.640 kan worden beschikt uit de Bestemmingsreserve Groenfonds kan dit, via de Bestemmingsreserve kapitaallasten, ingezet worden voor dekking van de jaarlijkse afschrijvingslasten van € 5.145. De rentelasten komen ten laste van de post Treasury.

Aangezien, in het kader van diverse Landschapsprojecten, voor het Kasteel van Wouw al eerder een voorbereidingskrediet beschikbaar is gesteld van € 200.000 dient nu aanvullend nog € 1.124.688 beschikbaar te worden gesteld.

Voor deze areaaluitbreiding zijn geen structurele onderhoudsmiddelen noodzakelijk omdat de stichting Kasteel van Wouw en het Waterschap het beheer op zich zullen nemen van het kasteel en de waterschap werken.

Communicatie

Er is reeds gecommuniceerd via de pers dat het college het definitief ontwerp voor kasteel van Wouw heeft goedgekeurd en het definitief ontwerp en dat uw raad om krediet gevraagd is. Indien uw raad instemt zal er nogmaals een persmoment komen dat de raad het uitvoeringskrediet beschikbaar gesteld heeft. Ook de betrokken stakeholders zoals Stichting Kasteel van Wouw, betrokken agrariërs, het Waterschap en de provincie zullen over het besluit geïnformeerd worden. Voor deze wijziging is geen bestemmingsplanprocedure noodzakelijk maar wel projectplanprocedures bij het Waterschap en de Rijksdienst voor Erfgoed. Deze beide procedures kennen hun eigen manier van communicatie en het betrekken van belanghebbenden.

Vervolg

Indien de raad positief besluit worden eind december de gronden aangekocht. De aanbesteding van het project wordt voorbereid. Als de procedures bij het Waterschap en de Rijksdienst voor Erfgoed doorlopen zijn wordt er aanbesteed. De verwachting is dat medio 2021 gestart kan worden met de uitvoering. Het grootste deel van het werk zal eind 2021 gereed zijn zodat aan de uitvoeringseisen van de subsidie van de provincie wordt voldaan.

Bijlagen

1. Definitief ontwerp Kasteel van Wouw
2. Begrotingswijziging